

حقوق بشر برای غرب و اسرائیل مسخره است

رئیس مجلس گفت: حقوق بشر برای غرب و اسرائیل مسخره است و آزادی و دموکراسی نیز به ابزاری برای توجیه اقداماتشان تبدیل شده است. محمدباقر قالیباف در آئین رونمایی از کتاب «استعمارشناسی ایرانی» گفت: شاید هیچ وقت به صورت ظاهری و رسمی استعمار در کشور ما به معنای سنتی آن وجود نداشته باشد، اما در جای جای کشور عزیزمان ایران، در نسل های مختلف، همه ما طعم تلخ سلطه و استعمار و خیانت به این کشور و این ملت را در زمان های مختلف چشیده ایم و این واقعیت تلخی است که وجود دارد...

تیتیرهای مهم

ریشه ناامنی اقتصادی در داخل است نه تحریم خارجی

گزارش «استکنا» از اعتماد از دست رفته مردم به بازار

خودرو گرفتار در پیچ و خم وعده‌ها

بازار خودرو در ایران سال هاست با نوسانات قیمتی، محدودیت های واردات و بحران های مدیریتی دست به گریبان است. اما یکی از جدی ترین چالش ها که مستقیما با حقوق مردم در ارتباط است، تأخیرهای مکرر و طولانی در تحویل خودروهای ثبت نامی است؛ مسئله ای که به معضل ساختاری صنعت خودرو تبدیل شده و هر روز ابعاد تازه ای پیدا می کند...

فرونشست؛ زلزله ای پنهان در قلب ایران

«اصلاح الگوی کشت» زیر ذره بین شورای عالی آب

وام های کلان بانکی بدون صف توقف جوانان در صف ۱٫۱ میلیون نفری وام ازدواج

وام های کلان بانکی بدون صف

پیشنهاد تهران و قاهره برای ایجاد فرماندهی نظامی مشترک؛

«ناتوی اسلامی» در برابر آزمون انسجام

بررسی های سازمان همکاری اسلامی نشان خواهد داد که آیا درخواست ها برای تشکیل ناتوی منطقه ای منجر به تعهدات ملموس خواهد شد یا خیر. یک رسانه غربی مدعی شد تهران خواستار تشکیل ناتوی اسلامی شده است. به نوشته نیوزویک، ایران و مصر در حالی که رهبران شان روز دوشنبه برای شرکت در اجلاس اضطراری سازمان همکاری اسلامی در قطر گرد هم آمده اند، درخواست های جدیدی را برای تشکیل اتحادی به سبک ناتو در خاورمیانه مطرح می کنند...

گزارش «استکنا» از عمیق تر شدن شکاف آموزشی

فریاد خاموش از جیب های خالی

ارشادی، کارشناس اقتصادی: کاهش قدرت خرید، باعث تبدیل شدن کالاهای اساسی آموزشی به کالاهای «لوکس» برای قشر بزرگی از جامعه شده که از یکسوی باعث کاهش نرخ مشارکت و خرید می شود و از سوی دیگر به ایجاد یک «شکاف آموزشی عمیق» در بین کودکان خانواده های کم درآمد دامن می زند

رئیس سازمان غذا و دارو:

نگران کمبود تجهیزات پزشکی بیمارستان ها در نیمه دوم سال هستیم

حبیب احسنی پور/ گروه جامعه

رئیس سازمان غذا و دارو، بر اهمیت حوزه تجهیزات پزشکی تاکید کرد و گفت: نگران تأمین نیازهای تجهیزات پزشکی بیمارستان ها در نیمه دوم سال هستیم. مهدی پیرصالحی، در نشست خبری نمایشگاه تجهیزات پزشکی که در سالن کنفرانس سازمان غذا و دارو برگزار شد، افزود: برگزاری نمایشگاه ها، یکی از موضوعات مهم در حوزه سلامت است. وی اظهار داشت: به رغم تمامی مشکلات در حوزه تولید و تأمین، شاهد نمایش توانمندی های داخلی در نمایشگاه های مختلف هستیم که امیدوارم منجر به رشد و توسعه شرکت های داخلی شود. پیرصالحی در ادامه به موضوع حذف ارز ۴۲۰۰ در حوزه تجهیزات پزشکی، افزود: شرکت ها حتماً در چار مشکلات نقدینگی شده اند و هنوز اتفاق خاصی برای بهبود شرایط آنها نیفتاده است. وی گفت: نیمه اول سال ۱۴۰۴ را با تأمین تجهیزات مورد نیاز بیمارستان ها پشت سر گذاشته ایم اما باتوجه به ارز ۲۸۵۰۰، نگران نیمه دوم سال به لحاظ کمبود ها هستیم. پیرصالحی اظهار داشت: با توجه به افزایش قیمتی که اتفاق می افتد، اگر بیمه ها حمایت نکنند، بیمارستان ها توان خرید تجهیزات پزشکی را نخواهند داشت. وی افزود: بیش از ۲۰ همت حجم مطالبات صنعت تجهیزات پزشکی از بخش دولتی است. رئیس سازمان غذا و دارو تاکید کرد: هزینه تجهیزات پزشکی در بیمارستان های دولتی کاملاً تحت پوشش است. پیرصالحی در پاسخ به سوالی درباره تأمین ذخایر استراتژیک تجهیزات پزشکی، افزود: از خرداد عملیات را شروع کرده ایم و درصدد پیشرفت خوب بوده و امیدواریم تا یک ماه آینده به نتیجه برسند. وی ادامه داد: ما نگران کمبود ها در بیمارستان ها هستیم که نتوانند تجهیزات مورد نیاز خود را خریداری کنند و در نتیجه آن، بیمار باید از جیب پرداخت کند. پیرصالحی اظهار داشت: آمار ۲۰ تا ۵۰ میلیون دلار صادرات تجهیزات پزشکی، عدد قابل قبولی نیست و باید تلاش کنیم این روند بهبود یابد. وی افزود: در ۱۵ روز گذشته چندین شرکت تجهیزات پزشکی را بازدید کرده ام و تولیدات آنها افتخار آفرین است و قابلیت صادرات را داریم. محمد مهدی علالدین معاون فنی اداره کل تجهیزات پزشکی سازمان غذا و دارو گفت: یکی از اصلی ترین شکل های حوزه تولید، نقش مهمی در برگزاری نمایشگاه تجهیزات پزشکی دارد. وی افزود: با توجه به شرایط تحریمی کشور، باید از تولیدکنندگان تجهیزات و ملزومات پزشکی قدردانی کرد. علالدین ادامه داد: بالغ بر ۵۸۰ شرکت تولید کننده تجهیزات پزشکی در کشور داریم و به رغم تمامی مشکلات و دشواری های تولید، رویکرد دانش بنیان در حال نهادینه شدن است و ما می توانیم اکتاپه واردات را کمتر کنیم. وی افزود: بیش از ۷۰ درصد تجهیزات پزشکی کشور به لحاظ تعدادی، سهم تولید داخلی است و ۲۵ درصد سهم بازار تجهیزات پزشکی را عهده دار است. علالدین گفت: امیدواریم با صادرات حوزه تجهیزات پزشکی، بتوانیم بخشی از نیازهای ارزی این حوزه را تأمین کنیم.

نویت دوم

مناقشه عمومی یک مرحله ای

شماره مناقصه: ۲۰۰۴۰۰۳۶۹۹۰۰۰۰۳۵

اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان - بندر چابهار در نظر دارد مناقصه عمومی یک مرحله ای خرید تجهیزات کامپیوتری را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ۱۴۰۴/۰۶/۲۶ می باشد .

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: از تاریخ چاپ دومین آگهی در روزنامه کثیرالانتشار از روز چهار شنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۶/۲۶ لغایت تا ساعت ۱۸:۰۰ روز سه شنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۷/۰۱.

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: از تاریخ اتمام فروش اسناد روز چهار شنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۷/۰۲ لغایت تا ساعت ۱۸:۰۰ روز شنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۷/۱۲ .
مهلت بازگشایی پاکت ها: ساعت ۰۸:۰۰ روز یک شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۳ در محل اتاق کنفرانس طبقه چهارم ساختمان اداری شماره یک بندر شهید بهشتی .

اصل ضمانتنامه بانکی یا فیش نقدی واریزی به حساب سپرده شرکت در مناقصه به مبلغ ۴,۷۶۸,۷۵۰,۰۰۰ ریال باید تحویل دبیرخانه بندر شهید بهشتی گردد .

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت ها
آدرس: چابهار - انتهای خیابان شهید ریگی - اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان بندر شهید بهشتی- ساختمان شماره یک .

تلفن: ۰۵۴ - ۳۱۲۸۳۰۰۰ **فکس:** ۰۵۴ - ۳۵۳۳۲۱۴۱ **شناسه:** ۲۰۰۱۰۸۲

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: **مركز تماس:** ۰۲۱ - ۴۱۹۳۴۴ **دفتر ثبت نام:** ۰۸۹۶۹۳۷۳ - ۸۸۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

اداره کل بنادر و دریانوردی استان سیستان و بلوچستان - بندر چابهار

اسکناس	
اقتصاد کلان	
چهارشنبه ۲۶ شهریور ۱۴۰۴ • شماره ۲۱۹۶	

رئیس کل بانک مرکزی:

مهار نقدینگی دشوار است اما به تدریج دنبال می‌کنیم

گزارش

توقف جوانان در صف ۱٫۱ میلیون نفری وام ازدواج وام‌های کلان بانکی بدون صف

در حالی که خانواده‌ها برای دریافت وام‌های خردی مانند وام ازدواج و وام فرزندآوری با صفی طولانی بیش از ۱٫۱ میلیون نفری مواجه‌اند، بانک‌ها به‌طور مداوم منابع عظیمی را به زیرمجموعه‌های خود یا فعالیت‌های غیرمولد و سوداگرانه اختصاص می‌دهند.

کریم یزدی خواه کارشناس حوزه سیاست‌گذاری با انتقاد از عملکرد ضعیف دولت در زمینه وام ازدواج خاطرنشان کرد: نظام بانکی به‌عنوان ستون فقرات مالی کشور وظیفه دارد در کنار حفظ ثبات پولی، در خدمت رشد اقتصادی، رفاه اجتماعی و تقویت تولید قرار گیرد.
باین حال، در ایران امروز شاهد شکاف عمیقی میان نیازهای واقعی اقتصاد و رفتار شبکه بانکی هستیم.

وی افزود: در حالی که خانواده‌ها برای دریافت وام‌های خردی مانند وام ازدواج و وام فرزندآوری با صفی طولانی بیش از ۱٫۱ میلیون نفری مواجه‌اند، بانک‌ها به‌طور مداوم منابع عظیمی را به زیرمجموعه‌های خود یا فعالیت‌های غیرمولد و سوداگرانه اختصاص می‌دهند. این نابرابری در تخصیص منابع، نه تنها عدالت اجتماعی را زیر سؤال می‌برد، بلکه مانعی جدی بر سر راه احیای تقاضای کل، تقویت رفاه عمومی و حتی تحقق رشد تولید در کشور محسوب می‌شود.

این کارشناس حوزه سیاست‌گذاری ادامه داد: وام‌های خرد مانند وام ازدواج و فرزندآوری صرفاً یک ابزار رفاهی ساده نیستند بلکه کارکردی کلیدی در تقویت اقتصاد دارند. وام ازدواج معمولاً برای تأمین رهن مسکن، اجاره یا خرید وسایل ضروری زندگی به کار می‌رود و این یعنی پول تزریق شده از طریق این وام‌ها مستقیماً وارد چرخه مصرف شده و صنایع مختلفی از لوازم خانگی تا خدمات حمل‌ونقل را فعال می‌کند.

به گفته وی، وام فرزندآوری نیز تقاضای خانوار برای کالاهای خدمات مرتبط با کودکان را افزایش داده و در سطح کلان، به تقویت سرمایه انسانی و مقابله با بحران جمعیتی کشور کمک می‌کند. به همین دلیل، این نوع وام‌ها بیشترین اصابت به هدف را دارند، زیرا هم‌زمان هم به بهبود رفاه خانوار کمک می‌کنند و هم چرخه تقاضا را از مسیر مصرف و سپس تولید به حرکت درمی‌آورند. با وجود این کارکرد حیاتی، بانک‌ها به این وام‌هایی اعتنا هستند.

یزدی خواه در رابطه با لزوم پاسخ‌گویی دولت در زمینه نظارت بر سازوکار خلق پول شبکه بانکی و وام‌های رانتی اعطا شده به افراد خاص و همچنین دولتی خاطرنشان کرد: با وجود انحراف بسیار کم وام‌های خرد نظیر وام ازدواج ولی بانک‌ها به سراغ پرداخت وام‌های کلان به زیرمجموعه‌های خود و همچنین کارکنان بانکی و اشخاص خاص می‌روند که اتفاقاً انحراف زیادی نیز دارد.
تناقض بزرگ در همین جا آشکار می‌شود؛ بیشترین موقوفات بانکی مربوط به همان وام‌های کلان در فعالیت‌های سوداگرانه است که بازپرداخت نمی‌شوند و بعضاً با قرار از تعهدات همراه هستند.

این کارشناس اقتصادی خاطر نشان کرد: در مقابل، وام‌های خرد کمترین میزان نکول و انحراف را دارند، زیرا خانواده‌ها برای باقی زندگی و حفظ اعتبار خود ناچار به بازپرداخت وام هستند و از سوی دیگر ضمانت‌های معتبر مانند ملک یا ضمان این وام‌ها قرار دارد. بنابراین برخلاف ادعای بانک‌ها، وام‌های خرد کم‌ریسک‌ترین و مطمئن‌ترین وام‌ها هستند ولی با این وجود صف طولانی وام ازدواج بیانگر کمترین اهمیت موضوع وام‌های خرد برای دولت، وزارت اقتصاد و همچنین بانک مرکزی دارد.

وی گفت: وام ازدواج، وام فرزندآوری و وام ساخت مسکن سه ابزار کلیدی برای تقویت رفاه جامعه، افزایش تقاضای کل و رونق تولید ملی هستند. در مقابل، تخصیص منابع بانکی به فعالیت‌های عادی برای دریافت حداقل‌های قانونی ماه‌ها در انتظار می‌ماند، اما وام‌های کلان به راحتی در اختیار ذی‌نفعان خاص قرار می‌گیرد. اصلاح این وضعیت نه تنها یک ضرورت اقتصادی، بلکه یک الزام اجتماعی و اخلاقی است. بانک‌ها باید از مسیر سوداگرانه فاصله گرفته و به وظیفه اصلی خود یعنی حمایت از تولید، تقویت رفاه خانوار و احیای تقاضای کل اقتصاد بازگردند. در غیر این صورت، بحران بی‌اعتمادی عمومی نسبت به نظام بانکی و تداوم رکود تورم در اقتصاد کشور، گریبان‌گیر همه خواهد شد.

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به تبعات اقتصادی جنگ ۱۲ روزه گفت: رشد نقدینگی که پیش‌تر در کانال ۴۰ درصد قرار داشت، به کانال ۴۰ درصد رسیده و همین مسئله مهار آن را دشوار کرده است؛
باین حال، بانک مرکزی تلاش می‌کند روند کنترل نقدینگی به‌صورت تدریجی و بدون ایجاد انسداد پولی ادامه یابد.

محمدرضا فرزین - رئیس کل بانک مرکزی - در سری و پنجمین همایش ملی بانکداری اسلامی، گفت: امسال چهل و دو سال از تأسیس قانون بانکداری اسلامی می‌گذرد، اما اخیراً یک دوران جنگ ۱۲ روزه را طی کردیم و همچنان با برخی از آثار آن در اقتصاد کشور روبرو هستیم و سیاست‌های پولی بانک مرکزی با توجه به شرایط جدید باعث شده تا یک چرخش در برخی از سیاست‌های

نامانی‌ها موجب شده تا کشورها به سمت افزایش ذخایر طلا حرکت کنند، در این شرایط بهترین اقدام بانک مرکزی کشورمان برای اینکه ارزش پول را حفظ کند، همین افزایش ذخایر طلا است.

عضو هیأت علمی مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در پایان تأکید کرد: ضمن اینکه ارزش دلار در جهان روند کاهشی دارد و زمانی که ارزش دلار کاهش یابد بر ارزش طلا افزوده می‌شود؛ بنابراین افزایش ذخایر طلا بهترین ابزار برای کاهش اثرات منفی کارشناسان دیپلماسی که دولت و بانک مرکزی در یکی دو سال گذشته به خوبی به این موضوع پرداخته‌اند و نتیجه آن افزایش بیش از ۱۰۰ به تن طلا به عنوان ذخایر استراتژیک کشور است.

■ فشار تقاضا در بازار ارز وجود ندارد

ایرج ندیمی، کارشناس اقتصادی و نماینده اسبق مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با اشاره به فعال سازی مکانیسم ماشه علیه ایران گفت: فعال سازی مکانیسم ماشه اثر جدی برای ما نخواهد داشت؛ چراکه ایران اسلامی سال‌هاست که تحت سخت‌ترین تحریم‌ها قرار دارد و به گونه‌ای به آن عادت کرده است.

وی ادامه داد: آن چیزی که در حال حاضر اهمیت دارد این است که وابستگی کشور را به دلار کاهش دهیم؛ چرا که هر دلار در حقیقت یک جی‌پی اس است که مسیر مبادلات ما به جهان را کامل نشان می‌دهد. این کارشناس اقتصادی تأکید کرد: نهاد‌های بین‌المللی غربی نیز هیچ منفعتی برای ایران و دیگر کشورها ندارند و تنها کارکرد آن برای خود کشورهای غربی است؛ بنابراین اعمال تحریم علیه ایران اتفاق جدیدی نیست که مکانیسم ماشه بخواند اثر مهمی بر اقتصاد کشور بگذارد.

اینکه اروپایی‌ها امروز حرف از فعال سازی مکانیسم ماشه و بازگرداندن تحریم‌ها می‌زنند، جنبه رسانه‌ای و روانی دارد، چرا که آنها هر چقدر که توانستند آن تحریم‌هایی را علیه ایران وضع کرده‌اند و امروز در شرایطی هستیم که آنها تحریمی را در این سال‌ها برنداشته‌اند که بخوانند بازگردانند. ندیمی با بیان اینکه جو هیجانی ناشی از است فضا‌ی هیجانی و روانی در کشور را به خوبی کنترل کنیم؛ چرا که همین آثار روانی در بحث مکانیسم ماشه باعث شده تا افزایش غیرموجه قیمت دلار را در روزهای اخیر داشته باشیم.

این کارشناس اقتصادی معتقد است که بازار از ایران به شدت تحت تأثیر فضای روانی قرار دارد و انتشار تیتراهایی درباره بازگشت قطعه‌نامه‌ها یا گزارش‌های جعلی درباره نرخ‌های غیرواقعی، به سرعت بر ذهنیت معامله‌گران و مردم اثر می‌گذارد. در روزهای اخیر نیز افزایش نرخ دلار

پولی و ارزی رخ دهد.

وی در رابطه با سیاست‌های پولی سال گذشته توضیح داد که نرخ رشد اقتصادی حدوداً به ۳٫۲ درصد رسید و با توجه به سیاست‌های جدید پیش بینی می‌کنیم که نرخ رشد کاهش شدیدی پیدا کند و افت در نرخ رشد رخ ندهد. از سال ۱۳۹۹ تا ماه‌های اخیر نرخ رشد اقتصادی بالا و مثبتی را تجربه کردیم و امیدوار بودیم که در سال جاری نیز ثبات در نرخ رشد حفظ شود که در فروردین و اردیبهشت ماه سال جاری نیز نرخ رشد ۲٫۶ درصد و اردیبهشت ماه نیز ۲٫۷ درصد بود و وضعیت نرخ رشد در بخش خدمات بهتر بود؛ اما از خرداد ماه که جنگ ۱۲ روزه رخ داد یک رکود هم در بخش تولید و هم در بخش تقاضا ایجاد شد.

بیش از آنکه ناشی از تقاضای واقعی باشد، بازناب همین جو روانی و رفتارهای هیجانی بوده است، چرا که تمام نیازها در بازار رسمی تأمین می‌شود.

■ مکانیسم ماشه محدودیت جدیدی برای اقتصاد ایران ندارد

محمد واعظ برزانی، اقتصاددان با تأکید بر اینکه اجرای مکانیسم ماشه تأثیر محسوس و عملیاتی چندانی بر اقتصاد ایران نخواهد داشت، گفت: محدودیت‌های اصلی که اقتصاد ایران با آن مواجه است، ناشی از تحریم‌های ایالات متحده و در مرحله بعد اتحادیه اروپاست که پیش از این اعمال شده و مبادلات خارجی کشور را تحت تأثیر قرار داده‌اند. در این شرایط، مکانیسم ماشه عمدتاً اثری روانی بر فعالان اقتصادی خواهد داشت و با اجرای مکانیسم ماشه محدودیتی خاص جدیدی را بر اقتصاد کشور شاهد نخواهیم بود.

وی با اشاره به اینکه پیش‌بینی قابل توجهی وجود دارد که پس از اجرای این مکانیسم، با مشاهده عدم تأثیرگذاری قابل توجه آن بر اقتصاد، انتظارات فعالان بازار در حوزه ارز و سکه تعدیل شده و قیمت‌ها به واقعیت نزدیک خواهد شد، گفت: در نتیجه، کاهش نرخ ارز در بازار آزاد، افت قیمت سکه دور از انتظار نیست.
باین حال، این روند ممکن است حدود دو ماه به طول بیانجامد و در این بازه، ممکن است نوساناتی در بازار ایجاد شود و در چنین شرایطی، افرادی که تحت تأثیر جو روانی، دارای‌های غیرارزی و غیرطلا‌یی خود را به ارز و طلا تبدیل کنند، احتمالاً متضرر خواهند شد و سوداگران با سوءاستفاده از این موقعیت به آنان زیان وارد خواهند کرد.

برزانی با بیان اینکه به نظر نمی‌رسد سیاست ارز تک‌نرخي در دست‌ور کار بانک مرکزی قرار بگیرد، گفت: در شرایط کنونی امکان اجرای چنین سیاستی فراهم نیست و به نظر می‌رسد حتی اگر تصمیمی در این باره وجود دارد و در صورت برنامه‌ریزی برای اجرای این طرح، بهتر است پس از اجرای مکانیسم ماشه و فروکش کردن تأثیرات روانی ناشی از آن اقدام شود. به گفته وی، اجرای چنین سیاستی در دوره‌ای که کشور از ثبات سیاسی برخوردار است و شوک‌های خارجی وجود ندارد، مناسب‌تر خواهد بود. این استاد دانشگاه با تأکید بر اینکه بانک مرکزی بدون شک به عنوان بازیگری تأثیرگذار در بازار طلا و ارز عمل و تاکنون نقش بارز را سر بازار خود را ایفا کرده است، اظهار کرد: باید توجه داشت که نقش این نهاد در بازار همیشگی نیست و تنها در شرایط خاص اعمال می‌شود. از این رو، معامله‌گران به ویژه تازه‌واردان و افراد کم‌تجمل، نباید خود را درگیر جریان‌های سوداگرانه و پریورسک این بازارها کنند، زیرا نوسانات آن می‌تواند زیان‌های قابل توجهی به همراه داشته باشد.

تحلیل کارشناسان نشان می‌دهد اسنپ‌ک نه محدودیت تازه‌ای بر اقتصاد ایران تحمیل می‌کند و نه ابزار اجرایی قدرتمندی برای فشار اقتصادی به حساب می‌آید. آنچه بیش از همه مؤثر است، موج روانی ناشی از خبر فعال سازی این مکانیسم است که در کوتاه مدت بازار ارز و طلا را ملتهب می‌کند. با فروکش کردن فضای هیجانی، نرخ‌ها تمایل به بازگشت به سطح تعدای دارند و ابزار جایگزینی مانند افزایش ذخایر طلا می‌تواند ضربه گیر مناسبی در برابر چنین شوک‌های روانی باشد.

«**اسکناس**» ابزار فرسوده فشار اقتصادی بر ایران را بررسی کرد

اسنپ بک ، تهدید کاغذی

بازار ارز

اسکناس

یادداشت

ریشه ناامنی اقتصادی در داخل است نه تحریم خارجی

زهرا ترابی/ گروه اقتصاد

امنیت اقتصادی مفهومی است که بارها در سخنان کارشناسان و سیاستمداران شنیده‌ایم، اما در عمل کمتر به چشم آمده است. هر زمان سخن از توسعه و جذب سرمایه‌گذاری به میان می‌آید، نخستین شرطی که اقتصاددان‌ها مطرح می‌کنند، «امنیت اقتصادی» است؛ یعنی سرمایه‌گذار بتواند باطمینان خاطر وارد یک بازار شود، آینده سرمایه خود را پیش‌بینی کند و نگران تغییرات ناگهانی قوانین یا سیاست‌ها نباشد. اما پرسش اساسی این است که چرا در ایران هنوز چنین امنیتی شکل نگرفته و چرا همچنان سرمایه‌گذاران از ورود به اقتصاد کشور پرهیز می‌کنند؟

یکی از پاسخ‌های تکراری در سال‌های اخیر، تحریم‌های خارجی بوده است. بی‌تردید تحریم‌ها فشار سنگینی بر اقتصاد گذاشته و راه تجارت و سرمایه‌گذاری را دشوار کرده است. اما همه ماجرا این نیست. بسیاری از کارشناسان تأکید می‌کنند که مشکلات درونی اقتصاد ایران، از نبود شفافیت تا بی‌ثباتی سیاست‌های اقتصادی، دست‌کمی از فشار تحریم‌ها ندارد. به بیان دیگر، حتی اگر تحریم‌ها برداشته شوند، بدون اصلاح ساختارهای داخلی، امنیت اقتصادی ایجاد نخواهد شد.

یکی از بزرگ‌ترین دلایل نبود امنیت اقتصادی، تصمیم‌های لحظه‌ای در حوزه اقتصاد است. تجربه نشان داده که در ایران، قوانین و مقررات به سرعت تغییر می‌کنند و دولت‌ها در مواجهه با بحران‌های کوتاه مدت، بدون برنامه‌ریزی بلندمدت، تصمیم‌هایی می‌گیرند که کل فضای اقتصادی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. سرمایه‌گذار، چه داخلی و چه خارجی، به یک چیز بیش از هر عامل دیگری نیاز دارد و آن هم پیش‌بینی اقتصادی است. وقتی فردی بتواند نرخ ارز، نرخ بهره یا حتی قوانین مالیاتی فردا چه خواهد شد، طبیعی که عطای سرمایه‌گذاری را به افزایش ببخشد.

اقتصاد تنها به عدد و رقم وابسته نیست؛ اعتماد اجتماعی بخش مهمی از آن است. فعالان اقتصادی و حتی مردم عادی با رها تجربه کرده‌اند که وعده‌های اقتصادی عملی نشده و سیاست‌های حمایتی نیمه‌کاره رها شده‌اند. این وضعیت باعث شده بی‌اعتمادی گسترده‌ای نسبت به تصمیم‌گیرندگان اقتصادی به وجود بیاید. در چنین فضایی، نه سرمایه‌گذار حاضر به ریسک است و نه تولیدکننده انگیزه دارد برای آینده برنامه‌ریزی کند. شفافیت اقتصادی یکی از اصول اولیه برای شکل‌گیری امنیت اقتصادی است. وقتی سرمایه‌گذار نتواند به داده‌های دقیق و واقعی درباره بازار دسترسی داشته باشد یا بداند پشت پرده تصمیم‌گیری‌های اقتصادی چه کسانی منافع خاص خود را دنبال می‌کنند، احساس ناامنی خواهد کرد. عدم شفافیت نه تنها سرمایه‌گذار خارجی را می‌ترساند، بلکه سرمایه‌گذار داخلی را هم به سمت فعالیت‌های کوتاه مدت و غیرمولد می‌کشاند.

نبود امنیت اقتصادی فقط باعث خروج سرمایه‌های مالی نمی‌شود، بلکه منجر به مهاجرت نیروهای انسانی متخصص نیز می‌شود. کارآفرینان و نیروهای خلاق ترجیح می‌دهند در کشوری فعالیت کنند که ثبات و امنیت بیشتری دارد. آمارها نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از نخبگان اقتصادی و علمی کشور در سال‌های اخیر به کشورهای دیگر مهاجرت کرده‌اند. این روند، نه تنها سرمایه انسانی کشور را تضعیف کرده، بلکه تصویر ناخوشایندی از فضای اقتصادی ایران در سطح جهانی به نمایش گذاشته است. یکی دیگر از موانع امنیت اقتصادی، نظام بانکی و ارزی پرچالش کشور است. نوسانات شدید نرخ ارز، مشکلات انتقال پول و ضعف‌های بانکی، سرمایه‌گذاران را دلسرد می‌کند. در شرایطی که کوچک‌ترین تغییر سیاسی می‌تواند بازار ارز را دچار شوک کند، امنیت اقتصادی معنای خود را از دست می‌دهد.

کارشناسان بارها گفته‌اند اقتصاد ایران گرفتار تصمیم‌های کوتاه‌مدت است. هر دولت با وعده‌های تازه سر کار می‌آید و سعی می‌کند سیاست‌های اقتصادی خود را پیاده کند، بدون آنکه به تداوم و پایداری آنها فکر شود. این تغییرات پیاپی، هرگونه امکان برنامه‌ریزی بلندمدت را از بین می‌برد. نتیجه این است که سرمایه‌گذار به جای سرمایه‌گذاری در بخش تولید، به سمت فعالیت‌های سوداگرانه می‌شود، چرا که آنجا ریسک کمتری دارد. فلذا نبود امنیت اقتصادی مستقیماً به نبود سرمایه‌گذاری منجر می‌شود، و نبود سرمایه‌گذاری یعنی توقف رشد اقتصادی. ایران با داشتن منابع طبیعی غنی، موقعیت جغرافیایی استراتژیک و نیروی انسانی جوان، می‌توانست به یکی از قطب‌های اقتصادی منطقه تبدیل شود اما بی‌ثباتی، نبود شفافیت و تصمیم‌های مقطعی این فرصت‌ها را از بین برده است.

لازم به ذکر است که راهکار ایجاد امنیت اقتصادی، پیچیده اما ممکن است. نخستین گام، پذیرش این واقعیت است که مشکلات تنها از بیرون نیامده‌اند. اصلاح قوانین اقتصادی، ایجاد شفافیت در نظام مالی، ثبات در سیاست‌گذاری و تقویت اعتماد عمومی، از ضروری‌ترین اقدامات برای بازگرداندن امنیت به اقتصاد هستند. همچنین باید بین سیاست و اقتصاد مرز روشنی ترسیم شود تا تصمیم‌های سیاسی هر روز پایه‌های اقتصاد را نلراند.

گزارش

نائب رئیس کمیسیون برنامه، بودجه مجلس: **تورم تولید بهای تمام شده کالا را افزایش و به واحدهای تولیدی فشار می آورد**

تورم سال هاست به عنوان یکی از چالش‌های بنیادین اقتصاد ایران شناخته می‌شود، اما آنچه در لایه‌های عمیق تر و تخصصی‌تر اهمیت دارد، «تورم تولید» است؛ پدیده‌ای که مستقیماً به هزینه‌های بنگاه‌های اقتصادی، قیمت تمام‌شده کالاها و در نهایت توان رقابتی محصولات ایرانی در بازارهای داخلی و خارجی گره خورده است. این در حالی است که سیاست‌گذاران همواره بر لزوم حمایت از تولید تاکید دارند. تورم تولید در عمل یکی از مهم‌ترین موانع بر سر راه تحقق این هدف بوده است.

در هفت ماه گذشته، تورم تولید دوباره با شتاب افزایش یافته و در تیرماه به بیش از ۴۰ درصد رسیده است. این بازگشت به افزایش قیمت‌ها، نشان‌دهنده آن است که ساختارهای اقتصادی همچنان با چالش‌های جدی مواجهند و کنترل تورم در سطح تولید، به سادگی امکان پذیر نیست. هادی قوامی دربارۀ علل و عوامل افزایش تورم تولید طی سال‌های اخیر، بیان کرد: به دلیل افزایش هزینه تولید، تورم کانال جدیدی پیدا کرده و ما از این محل شاهد افزایش تورم هستیم.

نماینده مردم اسفراین در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه افزایش تورم تولید به تورم کلان دامن زده است، تصریح کرد: افزایش هزینه‌ها در زمینه آب، برق و گاز به تورم تولید دامن زده است و مسئولین باید راهکارهای جایگزین در این بخش را مدنظر قرار دهند.

نائب رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی بیان کرد: همچنین هزینه مواد اولیه گران شده و این امر می‌تواند هزینه تولید را افزایش دهد.

این نماینده مجلس با بیان اینکه تورم تولید به واحدهای تولیدی فشار می‌آورد، بیان کرد: این موارد بهای تمام شده کالا را افزایش می‌دهد از این رو دولت باید حمایت از تولید در شرایط موجود را مدنظر قرار دهد. همچنین دولت باید تدابیر لازم را برای کاهش هزینه تولید نیز لحاظ کند و فرصت‌هایی برای بخش تولید ایجاد کند که این مشکلات انتقال پیدا نکند.

گزارش

روز ملی صنعت چرم و کفش **ظرفیت‌های بزرگ در سایه مشکلات ارزی و کاهش صادرات!**

۲۵ تا ۳۱ شهریور هفته صنعت کفش و چرم کشور نام‌گذاری شده است؛ صنعتی که پتانسیل بالایی به ویژه در بازارهای منطقه دارد، اما این روزها با مشکلات مختلفی در حوزه تولید، تأمین ماشین‌آلات و سیاست‌های ارزی دست و پنجه نرم می‌کند.

چرا صادرات افت کرد؟

در این رابطه علی لشکری اظهار کرد: طبق آمار در چهار ماهه نخست سال جاری، صادرات انواع کفش به لحاظ ارزشی یا ۲۴ درصد کاهش و به لحاظ وزنی یا ۱۳ درصد افت مواجه شده است. این در حالی است که در اسفند سال گذشته رشد مثبت ۲۰ درصدی در صادرات کفش ثبت شده بود.

لشکری علت اصلی افت صادرات را غلبه سیاست‌های پولی و ارزی بر سیاست‌های صنعتی و تجاری دانست و اظهار کرد: بانک مرکزی با محدودیت‌ها و پخشنامه‌های خود عمل‌آمانع از تحقق سیاست‌های توسعه صادرات وزارت صمت شده است. در شرایطی که هزینه تمام‌شده تولید بر اساس نرخ دلار آزاد محاسبه می‌شود، کارکنندگان نمی‌توانند محصول را با نرخ پایین‌تر عرضه کنند. این سیاست‌ها به معنای تنبیه صادرکننده است. وی ادامه داد: راهکار روشن است؛ باید به صادرکنندگان اجازه داده شود مواد اولیه و ماشین‌آلات مورد نیاز خود را از محل ارز حاصل از صادرات تأمین کنند. اگرچه وعده‌هایی برای بهبود شرایط در سامانه جامع تجارت داده شده، اما همچنان صادرکنندگان امکان استفاده از ارز صادراتی برای واردات خودشان را ندارند.

■ **عبور از چالش‌ها نیازمند حمایت بخش خصوصی و سیستم بانکی**
عضو هیات مدیره جامعه صنعت کفش ایران با اشاره به شرایط اقتصادی کشور پس از جنگ اخیر و تحولات منطقه‌ای گفت: کاهش فروش، قطع ارتباط با بازارهای خارجی، محدودیت‌های صادراتی، افزایش هزینه‌های تولید، کمبود نقدینگی، برگشت چک‌ها و عدم توانایی در پرداخت بدهی‌ها از جمله مشکلات جدی فعالان این صنعت است. این شرایط می‌تواند منجر به بی‌اعتمادی در روابط تجاری، بی‌کاری گسترده و مشکلات اجتماعی شود. او همچنین به آسیب‌پذیری بنگاه‌های کوچک و متوسط، دشواری در پرداخت حقوق کارکنان و اقساط بانکی، اختلال در زنجیره‌های تأمین مواد اولیه اشاره کرد و گفت: عبور از این چالش‌ها نیازمند همکاری و اعتماد متقابل دولت، بخش خصوصی و سیستم بانکی است.

صنعت و تجارت

گزارش «اسکناس» از اعتماد از دست رفته مردم به بازار

خودرو گرفتار در پیچ و خم وعده‌ها

مانند ترکیه و امارات نیز قرارداد‌های فروش شفاف بوده و هرگونه تأخیر با جبران خسارت متناسب همراه است.

اما همانطور که ذکر شد در ایران، تأخیرها عادی‌سازی شده‌اند. جریمه‌های تأخیر نه تنها بسیار ناچیز و کمتر از خسارت واقعی‌اند، بلکه ضمانت اجرائی قوی نیز ندارند. این شرایط عملاً دست مشتری را برای پیگیری حقوقش خالی گذاشته است.

از سویی دیگر نیز طبق قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، تأخیر در تحویل خودرو مصداق نقض تعهد است، اما در عمل دو مشکل جدی وجود دارد؛ میزان جریمه‌ها با نرخ تورم و زبان واقعی مشتریان هماهنگ نیست و همچنین نهادهای نظارتی قدرت کافی برای الزام خودروسازان به اجرای تعهدات ندارند. قاسم پالوج، مدیرکل بازرسی کالاهای سرمایه‌ای سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان، اخیراً اعلام کرده «بسیاری از شرکت‌ها حتی بدون اخذ مجوز وزارت صمت اقدام به پیش‌فروش خودرو کرده‌اند. پرونده برخی از این شرکت‌ها به دستگاه قضائی ارسال شده است.»

آمارهای تکان‌دهنده از وضعیت خودروسازان

در این بین نگاهی به شاخص‌های مالی و تولیدی صنعت خودرو به خوبی نشان می‌دهد که بحران تأخیر در تحویل خودرو تنها یک مسئله اجرائی یا مدیریتی ساده نیست، بلکه نتیجه مجموعه‌ای از مشکلات ریشه‌دار در ساختار تأمین مالی، سیاست‌گذاری‌های متناقض و ناکارآمدی نظارتی است. آمارهای رسمی منتشرشده در ماه‌های اخیر گواهی روشن بر وخامت شرایطی است که هم خودروسازان، هم قطعه‌سازان و هم مشتریان را به شدت تحت فشار قرار داده است.

- بدهی جاری دو خودروساز بزرگ به قطعه‌سازان به ۶۲۰ همت رسیده است. - زبان انباشته خودروسازان تاکنون ۳۱۰ همت برآورد می‌شود.

بزرگ هستند.

از واحدهای فعال، تنها ۳۱ درصد با ظرفیت بیش از ۷۰ درصد فعالیت دارند، ۳۸ درصد با ظرفیت ۵۰ تا ۷۰ درصد و ۳۲ درصد با ظرفیت کمتر از ۵۰ درصد.

تحریم، عامل اصلی تعطیلی

۵۶ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال پس از سال ۱۳۹۶ و با بازگشت دور جدید تحریم‌ها تعطیل شده‌اند. شوک‌های ارزی و قیمتی، مشکلات تأمین مواد اولیه و فرسودگی ماشین‌آلات، مهم‌ترین دلایل کاهش ظرفیت تولید بوده‌اند.

دلایل تعطیلی واحدها

مرکز پژوهش‌های مجلس دلایل اصلی تعطیلی واحدهای صنعتی را کمبود نقدینگی (۵۳.۶ درصد)، عدم تقاضای بازار (۱۶.۹ درصد)، اختلاف شرکا (۴ درصد)، مشکلات تأمین مواد اولیه (۴ درصد)، فرسودگی ماشین‌آلات و ضعف فناوری (۱.۳ درصد) و مسائل زیرساختی یا قضائی (۱.۷ درصد) اعلام کرده است. در برخی استان‌ها، نزدیک به نیمی از واحدهای تعطیل، به دلیل ترکیبی از این مشکلات از جمله فرسودگی ماشین‌آلات غیرفعال شده‌اند.

راهکارها برای نوسازی صنایع

موفقیت طرح نوسازی و بازسازی مستلزم فراهم شدن امکان فنی، اقتصادی و مالی و ارتقای ظرفیت جذب فناوری‌های جدید است. ضروری است صنایع و بخش‌های اولویت‌دار مشخص شده و حمایت‌های پولی، مالی و تجاری به واحدهای صنعتی تخصیص یابد.

از جمله پیشنهادات مطرح شده در گزارش مرکز پژوهش‌ها س مجلس:

- اصلاح مأموریت صندوق صنایع پیشرفته برای حمایت از نوسازی خطوط تولید صنایع پیشران - تخصیص سهمی از تسهیلات ارزی صندوق توسعه ملی برای واردات ماشین‌آلات - استفاده از اعتبارات بودجه‌ای پیش‌بینی شده و مشوق‌های مالیاتی برای نوسازی خطوط تولید - معافیت حقوق گمرکی برای واردات تجهیزات با فناوری روز به جای ماشین‌آلات فرسوده

مرکز پژوهش‌های مجلس تأکید می‌کند که اجرای موفق نوسازی صنایع مستلزم هماهنگی سازمان‌های متولی از جمله ای درو، سازمان صنایع کوچک و نهضت احیای واحدهای اقتصادی است و تصویب لایحه‌ای با ضمانت اجرائی بالا، ضروری به نظر می‌رسد.

روند زیان‌انباشته خودروسازان

داستان تکراری تأخیر در تحویل خودرو؛ مشتریان قربانی مشکلات می‌شوند - شکاف میان قیمت کارخانه و بازار آزاد خودرو به ۶۴۰ همت رسیده است. - نهادار نیمه‌اول امسال، خودروسازان با ابزارهای مختلفی چون اوراق و قرارداد‌های سه‌جانبه، بیش از ۱۲۰ همت آینده‌فروشی انجام داده‌اند. - تولید خودروهای سواری در مردادماه نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۶ درصد کاهش داشته است. این آمارها به وضوح نشان می‌دهند که بحران تأخیر در تحویل خودرو صرفاً نتیجه کم‌کاری خودروسازان یا کوتاهی واردکنندگان نیست، مشکل اصلی در ساختار گسترده‌تر وریشه‌ای‌تری نهفته است که شامل تأمین مالی ناکارآمد، ضعف نظارت و سیاست‌گذاری‌های متناقض دولتی می‌شود. بدهی‌های انباشته، زیان‌های مالی عظیم و شکاف‌های قیمتی نشان می‌دهند که خودروسازان بدون حمایت پایدار و شفافیت در جریان‌های مالی نمی‌توانند تعهدات خود را به موقع اجرا کنند. از سویی دیگر، سیاست‌های لحظه‌ای، تغییر مکرر دستورالعمل‌ها و عدم هماهنگی میان وزارتخانه‌ها و نهادهای نظارتی، فضای نامطمئن و غیرقابل پیش‌بینی ایجاد کرده است. در چنین شرایطی، حتی برنامه‌ریزی‌های دقیق و تلاش‌های مدیریتی هم ناکافی هستند و مشتریان در موقعیت آسیب‌پذیری قرار می‌گیرند، به عبارت دیگر، تأخیر در تحویل خودرو یک پیامد طبیعی و اجتناب‌ناپذیر از ضعف‌های ساختاری صنعت است و بدون اصلاح ریشه‌ای در تأمین مالی و سیاست‌گذاری‌ها، انتظار بهبود واقعی این بحران تقریباً غیرممکن خواهد بود.

چه باید کرد؟

به اعتقاد کارشناسان، برای خروج از این چرخه معیوب، چند اقدام کلیدی ضروری به نظر می‌رسد که از جمله آنها باید به واقعی‌سازی جریمه‌ها متناسب با نرخ تورم و خسارت واقعی مشتریان، ایجاد نهادهای مستقل نظارتی با قدرت الزام‌آور برای پیگیری تعهدات خودروسازان، شفافیت در قراردادها، درج تاریخ قطعی تحویل و امکان تغییر تنها با رضایت مشتری، پایداری سیاست‌های دولتی در حوزه ارز و واردات، پرهیز از صدور رخصنامه‌های لحظه‌ای و الگوبرداری از استانداردهای جهانی و تجربه کشورهای موفق در حمایت از مصرف‌کننده، اشاره کرد.

تأخیر در تحویل خودرو تنها به معنای چندماه انتظار بیشتر نیست؛ این مسئله ریشه در یک ساختار معیوب دارد که از نبود شفافیت در قراردادها، ضعف قوانین حمایتی و سیاست‌های ناپایدار دولتی ناشی می‌شود. در حالی که مشتریان ایرانی سرمایه‌های کلانی را برای خرید خودرو صرف می‌کنند، در عمل یکی از ساده‌ترین حقوقشان یعنی «تحویل به‌موقع» نقض می‌شود. تازمانی که اصلاحات جدی در ساختار حقوقی و مدیریتی صنعت خودرو صورت نگیرد، این بحران همچنان ادامه خواهد داشت؛ بحرانی که هم اعتماد مردم و هم آینده صنعت خودرو ایران را تهدید می‌کند.

گزارش

ایران دومین تولیدکننده خرما در جهان؛ صادرات در تنگنای محدودیت‌ها

رئیس انجمن ملی خرما، با اشاره به نامگذاری روز ملی خرما گفت: ایران پس از مصر دومین تولیدکننده خرما در جهان است، اما این بخش با مشکلاتی چون محدودیت‌های صادراتی، کمبود انرژی، افزایش هزینه نهاده‌ها و وضع مالیات یک‌درصدی بر صادرات مواجه است. رشید فرخی - رئیس انجمن ملی خرما- با بیان اینکه سرانه مصرف خرما در کشور حدود ۷.۵ کیلوگرم است، اظهار کرد: در برخی استان‌ها این میزان تا ۲۰ کیلوگرم و در برخی دیگر تنها ۲ کیلوگرم است. این اختلاف نشان می‌دهد ظرفیت بالایی برای افزایش مصرف در کشور وجود دارد. وی خرما را محصولی مغذی دانست که می‌تواند نیازهای پروتئینی و ویتامینی به ویژه در میان جوانان و نوجوانان را تأمین کند.

■ **ایران دومین تولیدکننده خرما در جهان**
فرخی تأکید کرد: ایران پس از مصر دومین تولیدکننده خرما در جهان است. حدود ۹۰ درصد تولیدات در داخل مصرف می‌شود، چه به صورت مستقیم و چه در صنایع تبدیلی و ۴۰ درصد آن نیز به صادرات اختصاص دارد؛ ارزش صادرات خرمای ایران به‌طور سالانه بین ۴۰ تا ۵۰۰ میلیون دلار است.

■ **مشکلات صادرات و اعتماد بازارهای هدف**
رئیس انجمن ملی خرما با اشاره به موانع صادرات گفت: دستورالعمل‌های متعدد و محدودیت‌ها باعث از دست رفتن اعتماد بازارهای هدف و تجار شده است. صادرات به‌طور مستقیم با تولید پیوند دارد و هرگونه محدودیت یا ممنوعیت، تولیدکننده و کشاورز را متضرر می‌کند.

■ **بحران انرژی و خسارت به محصول**
فرخی به چالش انرژی در بخش خرما اشاره کرد و افزود: کمبود برق در چاه‌های کشاورزی و خاموشی‌ها در فصل اوج رسیدن محصول، خسارت زیادی به تولید می‌زند. در دهامای ۵۵ درجه، تنش آبی کیفیت و کمیت خرما را کاهش می‌دهد و حتی انتقال محصول به سردخانه نیز با مشکل مواجه می‌شود؛ زیرا درست در همان زمان پیک مصرف برق و خاموشی داریم.

■ **افزایش هزینه نهاده‌های کشاورزی**
وی با اشاره به هزینه‌های تولید گفت: قیمت نهاده‌های کشاورزی به شکل نجومی و حتی فراتر از نرخ تورم کشور افزایش یافته است. این امر باعث بالا رفتن قیمت تمام‌شده محصول برای کشاورزان شده و فشار سنگینی بر آنان وارد می‌کند.

عکس نوشت

تصاویر هوایی از قلب زخمی دریاچه ارومیه/ محسن قاصد، کنشگر محیط زیست

معرفی کتاب

کتاب صوتی هنر تنها بودن؛

خلوت، خانه من است، تنهایی قفسم بود

در زمانه‌ای که تنها بودن، اغلب نوعی ضعف حساب می‌شود، رنوکا گاورانی نویسنده‌ی کتاب صوتی هنر تنها بودن، از تنهایی به عنوان یک مهارت نام می‌برد. بله، حقیقت این است که بسیاری از ما نمی‌توانیم بیش از مدت کوتاهی تنها بودن را تحمل کنیم، گاه حتی تصور این که مدت زیادی با خودتنها باشیم نیز دشوار است. اما چرا تنها بودن یک انتخاب سالم است؟ نویسنده‌ی این راهنمای کاربردی پاسخگوی این سوال خواهد بود.

تنهایی، گوشه‌گیری و انزوا هم معنای یک‌یگر نیستند اما در بیشتر موارد در کنار هم به یاد آورده می‌شوند. فردی که تنها زندگی می‌کند یا حتی کسی که تنهایی به سفر، سینما و رستوران می‌رود، در نظر برخی، با مشکلات عاطفی سختی دست و پنجه نرم می‌کند! حتی بیشتر افراد ترجیح می‌دهند مدتی در یک رابطه‌ی نه چندان مطلوب سر کنند تا آن که بخواهند طعم تنهایی را بچشند. اما چرانا به این اندازه از تنهایی می‌ترسیم؟

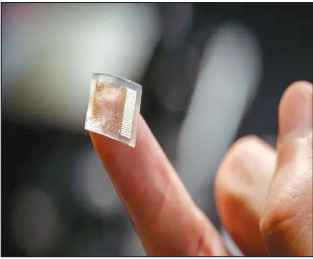
دانش

توسعه ماده جدید رباتیک با قابلیت خودترمیمی و کشسانی بالا

موسوم به «روتاکسان‌ها»(rotaxanes) استفاده کردند که مولکول‌هایی حلقه‌ای شکل هستند و در امتداد یک میله می‌لغزند.

این گروه پژوهشی، یک واحد فلورسنت رانیز به این مولکول‌ها متصل کردند. این ماده فلورسنت در حالت آزاد حرکت به رنگ نارنجی می‌درخشد اما وقتی تحت فشار قرار بگیرد – مانند زمانی که کشیده یا خیم شود – به رنگ آبی درمی‌آید. بنابراین، وقتی ژل را می‌کشید، به وضوح از نارنجی به آبی تغییر رنگ

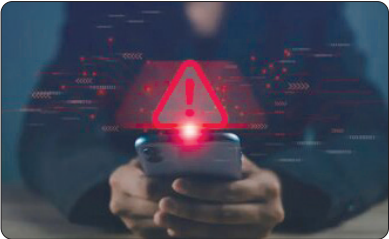
می‌دهد. سلولز باتشکیل پیوندهای هیدروژنی برگشت‌پذیر در سراسر شبکه، به خودترمیمی ژل کمک می‌کند. از آنجا که مولکول‌های لغزنده در ژل تعبیه شده‌اند، حرکت آنها مستقیما با کشش ژل جفت می‌شود. دانشمندان هنگام آزمایش دریافتند که این ژل بسیار کشسان است و می‌تواند به راحتی در برابر کشش بالا بدون شکستن مقاومت کند. همچنین، این ماده بسیار مقاوم است و سفتی ۱۴۲ مگاژول بر متر مکعب را از خود نشان می‌دهد. این ماده با تغییر رنگ خود تحت فشار می‌تواند توزیع فشار را به سادگی ترسیم کند. این ماده از یک حسگر دوگانه بهره می‌برد زیرا با گرما نیز تغییر رنگ می‌دهد.

فناوری

هشدار امنیتی سامسونگ؛

فورا گوشی‌های خود را به روزرسانی کنید!

تینا مزدکی

شرکت سامسونگ در یک هشدار فوری، از کاربران گوشی‌های گلکسی خواست تا فورا دستگاه‌های خود را به روزرسانی کنند، زیرا یک حفره امنیتی خطرناک که از طریق یک فایل عکس فعال می‌شود، هم‌اکنون به طور گسترده توسط هکرها مورد سواستفاده قرار گرفته است.

سامسونگ یک هشدار فوری در مورد حملات فعال که گوشی‌های هوشمند گلکسی مانند سامسونگ گلکسی اس ۲۵ و گلکسی اس ۲۵ اج را هدف قرار داده‌اند، صادر کرده و بسته امنیتی ماه سپتامبر خود را برای رفع هرچه سریع‌تر این آسیب‌پذیری به‌روز کرده است.
ظاهرا گوشی‌هایی که اندروید ۱۳ یا جدیدتر را اجرا می‌کنند، هدف سوءاستفاده از این آسیب قرار می‌گیرند.

این نقص یا شناسه CVE-۲۰۲۵-۲۱۰۴۳ ردیابی می‌شود و بر اساس وبلاگ امنیتی سامسونگ، برای اولین بار توسط واتس‌آپ گزارش شده است. سامسونگ تأیید کرده است که یک آکسپویت در سطح اینترنت مورد سواستفاده قرار گرفته است. در واقع با دریافت یک تصویر آلوده و سپس پردازش آن، کد مخرب بر روی گوشی‌های گلکسی فعال و اجرا می‌شود. در حال حاضر، درست مشخص نیست که آیا این مشکل فقط به واتس‌آپ محدود می‌شود یا به دیگر پلتفرم‌های پیام‌رسان نیز گسترش می‌یابد.

هوا و فضا

یک احتمال دلهره‌آور درباره خطر انحراف سیارک‌ها

ماموریت «دارت» با برخورد به قمر کوچک سیارک «دیمورفوس» منجر به تغییر مسیر آن شد.

یک گذرگاه گرانشی، منطقه کوچکی در فضااست که در آن، جاذبه یک سیاره می‌تواند مدار سیارک در حال عبور را به گونه‌ای تغییر دهد که در تاریخ بعدی، دوباره در مسیر برخورد با همان سیاره قرار گیرد. «راحیل ماکادیا»(Rahil Makadia) از ناسا گفت: حتی اگر بایک مأموریت فضایی عمداً یک سیارک را از زمین دور کنیم، باید مطمئن شویم که

پس از آن در مسیری که از این گذرگاه‌ها نمی‌افتد. در غیر این صورت، دوباره با همان تهدید مواجه خواهیم شد. این گروه پژوهشی برای حل این مشکل، نقشه‌های احتمالی را توسعه دادند که امن‌ترین نقاط را برای ضربه زدن به هر سیارک شناسایی می‌کند. هر نقطه روی سطح یک سیارک، احتمال متفاوتی را برای عبور سیارک از یک گذرگاه گرانشی پس از انحراف دارد. ایجاد این نقشه‌ها نیازمند دانش دقیق از ویژگی‌های سیارک مانند شکل، ویژگی‌های سطحی، چرخش و جرم آن است. این کار در حالت ایده‌آل با یک مأموریت فضایی برای ملاقات با سیارک، تولید تصاویر و داده‌هایی با وضوح بالا انجام می‌شود.

دانشمندان در مطالعه‌ای جدید یک احتمال دلهره‌آور را در رابطه با انحراف سیارک‌ها آشکار کردند. وقتی یک سیارک عظیم با سرعت سرسام‌آوری به سمت زمین می‌آید، راه‌حل آن ساده به نظر می‌رسد؛ یک فضاپیما را به آن بکوبیم تا از مسیرش منحرف شود. این دقیقاً همان کاری است که ناسا با موفقیت در مأموریت «دارت» (DART) در سال ۲۰۲۲ انجام داد. آنها ثابت کردند که این ایده عملی است و مدار سیارک «دیمورفوس» (Dimorphos)

را به طرز چشمگیری تغییر دادند اما یک مطالعه جدید، این احتمال دلهره‌آور را آشکار می‌کند که اگر نقطه اشتباهی از سیارک را بزنید، ممکن است فقط زمان برخورد را به تعویق بیندازید. به نقل از ساینس آلرت، دانشمندان «دانشگاه ایلینوی» (Illinois) کشف کردند که تلاش‌های نامناسب برای انحراف سیارک می‌تواند به طور تصادفی این سنگ‌های فضایی را از مناطق خطرناکی در فضا عبور دهد که به آنها «گذرگاه‌های گرانشی» (gravitational keyholes) می‌گویند. این گذرگاه‌ها باعث می‌شوند سیارک همچنان به زمین برخورد کند و تنها ممکن است چند سال یا چند دهه دیرتر اتفاق بیافتد.

اینفوگرافی

۵ کاندید نهایی ایران برای معرفی به اسکار

با برگزاری اولین جلسه کمیته انتخاب نماینده ایران برای معرفی به آکادمی اسکار، در نهایت از میان ۸۴ اثر و واجد شرایط، ۵ فیلم به عنوان لیست کوتاه جهت بررسی و انتخاب گزینه نهایی نماینده ایران نامزد شدند

۵ کاندید نهایی ایران برای معرفی به اسکار

با برگزاری اولین جلسه کمیته انتخاب

نماینده ایران برای معرفی به آکادمی

اسکار، از میان ۸۴ اثر واجد شرایط برخی

از آثار برای بازبینی مجدد انتخاب شده و

نهایتاً پنج فیلم به عنوان لیست کوتاه جهت

بررسی و انتخاب گزینه نهایی نماینده

ایران نامزد شدند.

گردشگری

خانه ابریشمی رشت؛ بازمانده‌ای از تاریخ قاجار

توسط حاج میرزا احمد ابریشمی که خود تاجر ابریشم بود، از کلانتر رشت خریداری شد که از آن زمان به بعد این بنا به نام خانه ابریشمی شناخته شد. در دهه‌های اخیر این خانه با قرار گرفتن در لیست میراث فرهنگی رشت، بازسازی و مرمت شد و در سال ۱۳۷۹ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید. خانه ابریشمی رشت در عمر یکصد ساله خود، مالکین زیادی داشته که یکی از آنها خانه دانشکده معماری گیلان بود و در حال حاضر در دست بنیاد نخبگان گیلان است.

سبک معماری در خانه ابریشمی رشت

خانه ابریشمی رشت در یک زمین به مساحت ۲ هزار متر ساخته شده که زیربنای آن ۶۵۰ مترمربع است. درختان کهنسال به همراه حوض زیبای آن، منظره چشم‌نوازی را ایجاد کرده و پنجره‌های آن با نقش و نگارهای سنتی و تاریخی آن، حال و هوای خاصی به این بنا داده است. حوض این خانه در مقایسه با عمارت‌های دیگر آن، بزرگ‌تر و عمیق‌تر بوده و ابعادی به اندازه ۶ متر طول و ۴ متر عرض دارد. خانه ابریشمی ۲ طبقه و در هر طبقه ۸ اتاق دارد که دوران دیواری آجری به ارتفاع ۵ متر ساخته شده‌است.

خانه ابریشمی رشت یکی از زیباترین بناهای تاریخی گیلان است که ساخت آن به دوره قاجار برمی‌گردد. این بنا متعلق به تاجری است که در دوره قاجار زندگی می‌کرد و اکنون یکی از آثار ملی ایران به شمار می‌آید. این خانه تاریخی به دلیل سبک معماری خاص خود، جزو بناهای منحصر بفرد محسوب می‌شود. عمر این بنا با اینکه مربوط به زمان قاجار و دوره ناصرالدین شاه است، اما همچنان اصالت در آن دیده می‌شود.

برای رفتن به خانه ابریشمی رشت باید به میدان صیقلان یا میدان بسیج کنونی وارد شوید و سپس به خیابان مطهری بروید. در سمت چپ و در اول خیابان، باکوچه اخوان روبروی می‌شوید که در انتهای این کوچه، خانه ابریشمی قرار دارد. لازم به ذکر است که این خانه چند درب ورودی دارد و از چند کوچه می‌توان به این خانه راه پیدا کرد.

تاریخچه خانه ابریشمی رشت

خانه ابریشمی در ابتدا متعلق به کلانتر شهر رشت به نام حاج میرزا اسماعیل حاکمی بود که او را با نام حاج حاکم صدا می‌زدند. ساخت این خانه به درخواست حاج قاسم ملقب به عالیجناب، پسر حاج حاکمی انجام شد. خانه ابریشمی در سال ۱۳۱۸ هجری شمسی